

Sygn. akt IV P 109/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Górską

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2016 r. w Człuchowie

sprawy z powództwa R. T.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w S.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

1. Zasądza od pozwanego (...)

Akcyjna w S. na rzecz powoda R. T. kwotę 11,500 zł

(jedenaście tysięcy pięćset złotych) wraz ustawowymi odsetkami, a od dnia 1 stycznia

2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 grudnia 2012 r. do dnia

zapłaty, tytułem zadośćuczynienia.

2. Zasądza od pozwanego (...)

Akcyjna w S. na rzecz powoda R. T. kwotę 399,00 zł

wraz z ustawowymi odsetkami a od dnia 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za

opóźnienie od dnia 27 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania.

3. W pozostałym zakresie powództwo oddala.

4. Zasądza od pozwanego (...)

Akcyjna w S. na rzecz powoda R. T. kwotę 1 200 zł

tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt IV P 109/14

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powoda R. T. wniosła przeciwko pozwanemu (...) S.A. w S. o zapłatę zadośćuczynienia w wysokości 11.500 zł i kwoty 1.140 zł z tytułu odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od 27.12.2012 r. oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazała, że R. T. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas określony od 16.08.2009r. do 30.04.2014r. w Przedsiębiorstwie Usługowo-Handlowo-Produkcyjnym „ (...) E. P. ul. (...), (...)-(...) K.. 17 listopada 2011r. powód wraz z współpracownikiem W. N. rozpoczęli pracę o godz. 7:00. Praca ich polegała na montażu windy w hospicjum (...) przy ulicy (...) w C.. Około godziny 9:40 uszkodzono oraz W. N. wraz z dwoma pracownikami budowlanymi wnosili do budynku podłogę windy w celu umieszczenia jej w szybie na ramie kabinowej. Podłoga ważyła 157 kg. W momencie wchodzenia do budynku W. N. nastąpił na pustak, który służyć miał jako stopień niwelujący różnicę poziomów między placem budowy a tarasem budynku. Noga powoda ześlizgnęła się z niego, co doprowadziło do opadnięcia podłogi gwałtownie w dół oraz do znacznego obciążenia po stronie powoda. Zdarzenie to spowodowało uraz kręgosłupa R. T.. Badanie RTG, które następnie wykazało uraz kręgosłupa na poziomie L4/L5 spowodowany zdarzeniem z 17 listopada 2011r. Powód rozpoczął długi okres leczenia m.in. w poradni reumatologicznej oraz rehabilitacyjnej. Lekarz Orzecznik ustalił długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5%. Powodowi przyznano jednorazowe odszkodowanie w wysokości 3.400 zł . Towarzystwo (...) S.A. 12 lutego 2013 r. wydało decyzję, na mocy której powód otrzymał kwotę 3.500 zł. Następnie na skutek złożonego wniosku o weryfikację stanowiska w sprawie przyznano powodowi dodatkowo kwotę 3.000 zł tytułem zadośćuczynienia i odmówiono wypłaty odszkodowania. Na skutek wypadku powód utracił zdrowie. Jego sytuacja finansowa się znacznie pogorszyła. Potrzebował pomocy zarówno przy podawaniu leków, myciu, ubieraniu się, spożywaniu posiłków, a także przy wykonywaniu obowiązków domowych. (...) w tym zakresie udzielała powodowi E. T. (1) w wymiarze minimum 3 godzin dziennie przez okres od 17 listopada do 26 grudnia 2012 r.

Pełnomocnik pozwanego (...) S.A. w S. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego towarzystwa podniosła, iż pozwane towarzystwo ubezpieczeń nie kwestionuje, że związku z wypadkiem przy pracy powoda zobowiązane jest naprawić szkodę względem powoda. Odpowiedzialność tę pozwany uznał już w postępowaniu likwidacyjnym, o czym świadczy wypłata kwoty 6.500 zł , uwzględnić należy również kwotę 3.400 zł., którą powód uzyskał z ZUS za uszczerbek na zdrowiu. W świetle okoliczności sprawy wypłacona powodowi przez pozwanego kwota 6.500 zł stanowi odpowiednie zadośćuczynienie za doznaną krzywdę i żądanie zadośćuczynienia ponad wypłaconą kwotę przekracza granice sumy odpowiedniej w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. Powództwo o odszkodowanie nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi, iż powód nie poniósł żadnych kosztów związanych z ewentualną pomocą mu w codziennych czynnościach a ponadto stawka godzinowa jest zawyżona biorąc pod uwagę niewykwalifikowana pomoc jaką rzekomo świadczyła na rzecz powoda jego mama.

Sąd ustalił co następuje:

Powód R. T. 17.11.2011 r. będąc pracownikiem Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Produkcyjnego „ (...) E. P. w K. uległ wypadkowi przy pracy, gdzie nie stwierdzono by wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przepisów bhp w skutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa jak i nie stwierdzono by powód na skutek stanu nietrzeźwości lub użycia środków odurzających lub substancji psychotropowych w znacznym stopniu przyczynił się do powstania wypadku przy pracy.

(dowód: protokół powypadkowy k.32-40).

Na skutek wypadku przy pracy z 17.11.2011 r. powód doznał urazu kręgosłupa L/S i dwupoziomowej przepukliny krążków międzykręgowych L4-L5 i L5-S1 z okresowym bólem rwy kulszowej lewostronnej podrażnieniowej z rozerwaniem pierścienia włóknistego. Powód przed wypadkiem nie leczył się na kręgosłup. Na skutek wypadku przy pracy leczył się (...) Centrum Medyczne (...) w (...) sp. z o.o. w I..

(dowód: dokumentacja medyczna powoda k. 43-63, 190).

Powód w okresie od 17.01.2012 r. do 30.01.2012 r. przechodził rehabilitację PS ZOZ I. Pracowni (...).

(dowód: informacja o przebytej rehabilitacji k.65-66).

Lekarz uprawniony do badań profilaktycznych w zaświadczeniu z 23.05.2012 r. wobec przeciwwskazań ze względu na chorobę zawodową lub skutki wypadku stwierdził bezterminową niezdolność powoda do pracy na stanowisku pracownika elektromechanika.

(dowód: zaświadczenie lekarskie k.64).

(...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w I. orzeczeniem z 21.09.2012 r. zaliczył powoda do 30.09.2014 r. do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

(dowód: orzeczenie k.42).

Decyzją (...) Oddział w B. z 7.09.2012 r. u powoda stwierdzono 5 % uszczerbku na zdrowiu i przyznano kwotę 3.400 zł tytułem odszkodowania.

(dowód: decyzja ZUS k.41-42).

(...) Towarzystwo (...) w S. decyzją z 12.02.2013 r. wypłaciło powodowi odszkodowanie w kwocie 3.500 zł, a następnie kolejne 3.000 zł z tytułu zadośćuczynienia.

(dowód: dokumentacja szkodowa k.116, bezsporne).

Powód po wypadku przy pracy odczuwał ból, brał zastrzyki i leki przeciw bólowe, leczył się i przechodził rehabilitację, przez sześć miesięcy korzystał ze zwolnienia lekarskiego. Powód wymagał pomocy przy myciu się, ubieraniu się, wstawaniu, schylaniu, ciężko mu było chodzić. Na skutek wypadku powód musiał przełożyć swoje plany życiowe i zrezygnować z gry w darta i jazdy na rowerze, odsunął się od towarzystwa. Wypadek miał duży wpływ na sprawność seksualną powoda i jego kondycję psychiczną. Od czasu wypadku powód nie pracuje zawodowo.

(dowód: zeznania A. S. k. 157-158 i E. T. k.158).

Powód po wypadku mógł odczuwać dolegliwości bólowe kręgosłupa i nadal odczuwa dolegliwości bólowe związane z uszkodzeniem kręgosłupa w odcinku lędźwiowo – krzyżowym. Ból nasila się przy obciążaniu osiowym kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego. Po wypadku przez okres dwóch do trzech tygodni mógł wymagać pomocy przy niektórych czynnościach do dwóch godzin dziennie.

(dowód: opinie biegłych z zakresu chirurgii urazowej, ortopedii i neurologii k.188-189, 202-203, 231-232, 238-240).

Pełnomocnik powoda pismem z 14.11.2012 r. wezwał pozwane towarzystwo do zapłaty zadośćuczynienia i odszkodowania.

(dowód: wezwanie k. 25-31).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Sąd podziela stanowisko, iż dopuszczalne jest dochodzenie przez pracownika od pracodawcy roszczeń uzupełniających z tytułu wypadków przy pracy, opartych na przepisach prawa cywilnego (art. 415, art. 444 i art. 445 KC). Pracownik występując z takim powództwem, nie może się w postępowaniu sądowym powołać jedynie na fakt wypadku przy pracy, który stwierdzony został protokołem powypadkowym, lecz obowiązany jest wykazać przesłanki prawne odpowiedzialności odszkodowawczej: ciężącą na pracodawcy odpowiedzialność z tytułu czynu niedozwolonego, poniesioną szkodę (uszczerbek na zdrowiu), związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem będącym wypadkiem przy pracy a powstaniem szkody (tak : wyrok SN z 2005-07-05 I PK 293/04 Wokanda 2005/11/35).

W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości fakt, że to pozwany (...) Towarzystwo (...) w S. odpowiada za skutki wypadku przy pracy z 17.11.2011 r. z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej z Przedsiębiorstwem Usługowo-Handlowo-Produkcyjnym „ (...) E. P. w K..

W ocenie sądu przedmiotowa sprawa jest związana ze stosunkiem pracy, bowiem dotyczy odszkodowania uzupełniającego z tytułu wypadku przy pracy. Natomiast pozwane towarzystwo ubezpieczeniowe, z tytułu łączącej je umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej z pracodawcą powoda, w procesie wstępuje w jego miejsce.

W zakresie wysokości dochodzonego przez powoda zadośćuczynienia Sąd orzekł na podstawie art. 445 k.c., zgodnie z którym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Użyte w przepisie pojęcie „suma odpowiednia” nie zostało w żaden sposób określone w przepisach kodeksu cywilnego. W doktrynie i orzecznictwie Sądu Najwyższego jak i Sądów Apelacyjnych wskazane zostały kryteria, które należy uwzględnić przy ustaleniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć charakter przede wszystkim kompensacyjny, dlatego jego wysokość nie może ograniczać się do zapłaty sumy symbolicznej, a stanowić powinno odczuwalną wartość ekonomiczną. W każdym przypadku w którym doszło do uszkodzenia ciała czy rozstroju zdrowia należy rozpatrywać sprawę indywidualnie, uwzględniając doznaną krzywdę pokrzywdzonego, na którą składa się cierpienie fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne, polegające na ujemnych uczuciach przeżywanych bądź w związku z cierpieniami fizycznymi lub w związku z następstwami uszkodzenia ciała lub rozstrój zdrowia. W związku z powyższym w danej kategorii spraw nie można posługiwać się szablonami czy sztywnym schematem. Ustalając wysokość zadośćuczynienia należy uwzględnić wszystkie okoliczności odzwierciedlające doznana krzywdę, a w szczególności nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, wiek poszkodowanego. Jednak suma odpowiednia musi być również w tym znaczeniu, że winna być utrzymana w rozsądnych granicach odpowiadającym aktualnym normom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyrok SN z 22 kwietnia 1985; II CR 94/85 – nie publikowany, wyrok SN z 9 stycznia 1978; OSNC 1978/11/210, wyrok S.A. w Białymstoku z 9 kwietnia 1991r. OSAiSN 1992/5/50, wyrok S.A. w Katowicach z 3 listopada 1994r. OSA 1995/5/41)

Sąd w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego, że wysokość zadośćuczynienia (art. 445 § 1 KC) uzależniona jest od nasilenia cierpień, długotrwałości choroby, rozmiaru kalectwa oraz trwałości następstw zdarzenia, przy uwzględnieniu również okoliczności dotyczących życia osobistego poszkodowanego. Kwestionowanie wysokości zadośćuczynienia w skardze kasacyjnej możliwe jest wówczas, gdy nastąpiło oczywiste naruszenie ogólnych kryteriów jej ustalania (wyrok SN z 2006-12-05 II PK 102/06 Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych 2008/1-2/11/32).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika bezspornie, że powód na skutek wypadku przy pracy z 17.11.2011 r. doznał urazu w postaci kręgosłupa L/S i dwupoziomowej przepukliny krążków międzykręgowych L4-L5 i L5-S1 z okresowym bólem rwy kulszowej lewostronnej podrażnieniowej z rozerwaniem pierścienia włóknistego.

Z jasnych i logicznych zeznań A. S. i E. T. wynika, że powód po wypadku przy pracy odczuwał ból, leczył się i przechodził rehabilitację, wymagał pomocy przy myciu, ubieraniu się, wstawaniu, schylaniu, ciężko mu było chodzić, musiał przełożyć swoje plany życiowe i zrezygnować z gry w darta i jazdy na rowerze, odsunął się od towarzystwa. Wypadek miał duży wpływ na sprawność seksualną powoda i jego kondycję psychiczną. Od czasu wypadku powód nie pracuje zawodowo.

Z opinii biegłych sądowych wynika też, że powód po wypadku mógł odczuwać dolegliwości bólowe kręgosłupa i nadal odczuwa dolegliwości bólowe związane z uszkodzeniem kręgosłupa w odcinku lędźwiowo – krzyżowym. Ból nasila się przy obciążaniu osiowym kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego. Po wypadku przez okres dwóch do trzech tygodni mógł wymagać pomocy przy niektórych czynnościach do dwóch godzin dziennie.

Wypadek więc miał duży wpływ na kondycję psychofizyczną powoda i wywarł też wpływ na jego sferę prywatną i seksualną, jego tryb życia.

W ocenie sądu opinie biegłych sądowych z zakresu chirurgii urazowej, ortopedii i neurologii są jasne, fachowe i bark jest zasadnych podstaw do ich kwestionowania.

Nadto należy uwzględnić, iż na skutek wypadku powód stracił pracę wobec przeciwwskazań zdrowotnych i stał się okresowo niezdolny do wykonywania dotychczasowej pracy. Zatem zmniejszyły się jego perspektywy zawodowe.

W orzecznictwie utrzymuje się nadal pogląd, że przyznana suma pieniężna powinna być utrzymana w rozsądnych granicach i dostosowana do aktualnych stosunków majątkowych. Wskazuje się bowiem, że krzywda wynagradzana zadośćuczynieniem pieniężnym, uregulowanym w komentowanym przepisie, jest szkodą niemajątkową. Charakter takiej szkody decyduje o jej niewymierności. Przyznanego poszkodowanemu zadośćuczynienia nie należy zatem traktować na zasadzie ekwiwalentności, którą charakteryzuje wynagrodzenie szkody majątkowej. Odpowiedniość kwoty zadośćuczynienia, o której stanowi art. 445 § 1 KC ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, a jednocześnie nie być źródłem wzbogacenia (por. wyr. SN z 9.2.2000 r., III CKN 582/98, niepubl.). Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być "odpowiednia" w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyr. SN z 28.9.2001 r., III CKN 427/00, niepubl.).

Zadośćuczynienie z art. 445 k.c. winno stanowić ekonomicznie odczuwalną wartość (vide: uchw. SN ((...)) z 8.12.1973 r., III CZP 37/73, OSNCPIUS 1974, Nr 9, poz. 145; zob. też wyr. SN z 22.5.1990 r., II CR 225/90, L.).

Wielkość zadośćuczynienia zależy od oceny całokształtu okoliczności, w tym rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, trwałości czy nieodwracalnego charakteru. Przy ustalaniu rozmiaru cierpień i ujemnych doznań psychicznych powinny być przede wszystkim uwzględniane zobiektywizowane kryteria oceny, jednakże w relacji do indywidualnych okoliczności danego przypadku.

Sąd brał pod uwagę odszkodowanie wypłacone przez ZUS w wysokości 3.400 zł .

Sąd wziął też pod uwagę, że Towarzystwo (...) wyniku umowy o ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej zawartej z pracodawcą powoda wypłaciło mu tytułem zadośćuczynienia kwotę 6.500 zł.

Jednak w ocenie sądu mając na względzie stały uszczerbek na zdrowiu powoda, przebyte już cierpienia oraz trudy, długość leczenia i rehabilitacji, występujące okresowo dolegliwości bólowe, wpływ wypadku na sprawność seksualną powoda i życie prywatno-zawodowe, wypłacona kwota nie jest odpowiednia do rozmiaru cierpień powoda.

W ocenie Sądu kwota 11.500 zł. tytułem dodatkowego zadośćuczynienia jest sumą odpowiednią do rozmiaru i długotrwałości bólu i cierpień psychicznych oraz fizycznych powoda. W sytuacji majątkowej powoda jest ona realną kwotą, która może złagodzić doznane cierpienia i powstałą ułomność fizyczną oraz pozwolić na dalszą rehabilitację.

W ocenie sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę zadośćuczynienie w łącznej wysokości 18.000 zł w dzisiejszych realiach ekonomicznych nie jest nadmierne i stanowi odpowiednią sumę do nasilenia , długotrwałości cierpień oraz urazów powoda.

Odnosząc się od roszczenia powoda o odszkodowanie z tytułu kosztów pomocy w wykonywaniu jego codziennych czynności, to biorąc pod uwagę miarodajną opinię biegłego neurologa należało przyjąć za uzasadnione odszkodowanie w wysokości 399 zł tj. 21 dni po 2 godziny dziennie razy 9,50 zł brutto z godzinę.

Bowiem zgodnie z treścią przepisu art. 444 § 1 Kodeksu cywilnego, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty w tym również koszty niezbędnej opieki i pomocy przy codziennych czynnościach.

Konieczność udzielania przez matkę powoda pomocy po wypadku przy zwykłych codziennych czynnościach potwierdzają też wiarygodne zeznania świadków A. S. i E. T..

Należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie, iż odsetki na podstawie art. 481 k.c. należą się jeżeli zobowiązany nie płaci należnego zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub art. 455 k.c. Nie sprzeciwia się temu okoliczność, że zasądzenie zadośćuczynienia jest fakultatywne, a jego wysokość zależy od oceny sądu oraz, że do zadośćuczynienia stosuje się art. 363 § 2 k.c. (zob.: wyrok s.apel. w Rzeszowie z 2013-08-29 I ACa 203/13).

Pełnomocnik powoda pismem z 14.11.2012 r. wezwał pozwane towarzystwo do zapłaty zadośćuczynienia i odszkodowania.

Mając na uwadze powyższe argumenty sąd zasądził od Towarzystwa (...) na podstawie przepisu art. 445 § 1 k.c. na rzecz powoda kwotę 11.500 zł zadośćuczynienia i na podstawie art. 444 § 1 k.c. kwotę 399 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wezwania do zapłaty i oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu sąd orzekł na zasadzie przepisu art. 98 k.p.c. uznając iż powód przegrał powództwo w niewielkim zakresie i na mocy § 11 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 6 pkt 5 i § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.